

Unix'i loeng

27.02.97

\$ chmod +x kfail kõik täita (x)
\$ chmod -w hfail keegi ei tohi muuta, kuid saab kustutada
\$ chmod -w . keegi ei tohi muuta (w), kustutada K-st
 (rm ei tööta)

\$ ls -ld .

dr-xr-xr-x 11 aavo teachers 2048 Feb 22 15:30 .

\$ chmod 755 . taastab

F-i indeks (i-node)

teenistuslik info (õigused, kpv.-d) koos süsteemse infoga
(pikkus, asukoht) F nn. i-node'is

F i-node'i saab vaadata

\$ ls -i i-node'i # vaatamiseks

788630 a.out 789498 mat.p 789495 sis2.dat

789770 aaa 789507 matprot 789768 t1

788506 bin 789521 matprot.doc 788816 t2

käskude cp, mv, ...puhul i-node muutub

\$ ls -l viimane muutmine

\$ ls -lu viimane kasutamine

\$ ls -lc viimane i-node muutmine

\$ date

Sun Feb 23 12:12:32 EET 1997

\$ date > junk

\$ ls -l junk

-rw-r--r-- 1 aavo teachers 29 Feb 23 12:12 junk

\$ ls -lu junk

-rw-r--r-- 1 aavo teachers 29 Feb 23 11:40 junk

\$ ls -lc junk

-rw-r--r-- 1 aavo teachers 29 Feb 23 12:12 junk

\$ chmod 444 junk 12:21 - ainult

võti -t - sortimine aja järgi (modif.)
 -lut - kasut.
 -lct - i-node

K-s iga F-i kohta 16 baiti, i-node # 2-s 1.-s

U - kasut. ainult i-node

\$ od -c . sümbol

...

\$ od -d . 10-d

...

\$ rm x

\$ od -d .

\$ ln fnimi link (**link**) 2 nime 1-le F-le

erinevad kasutajad 1 dokumendi kallal erinevates K-des

\$ ln junk ljunk

187135 -r--r--r--	2 aavo	teachers	29 Feb 23 12:43 junk
179414 drwxr-xr-x	2 aavo	teachers	512 Feb 23 13:02 klass
187135 -r--r--r--	2 aavo	teachers	29 Feb 23 12:43 ljunk
788652 -rw-r--r--	1 aavo	teachers	24 Feb 13 10:07 tekst
187134 -rw-r--r--	1 aavo	teachers	29 Feb 23 12:42 x

\$ chmod 644 junk

187135 -rw-r--r--	2 aavo	teachers	29 Feb 23 12:43 junk
187135 -rw-r--r--	2 aavo	teachers	29 Feb 23 12:43 ljunk

\$ echo x > junk

187135 -rw-r--r--	2 aavo	teachers	2 Feb 23 13:16 junk
187135 -rw-r--r--	2 aavo	teachers	2 Feb 23 13:16 ljunk

\$ rm ljunk

187135 -rw-r--r--	1 aavo	teachers	2 Feb 23 13:16 junk
-------------------	--------	----------	---------------------

\$ cp junk cjunk

187138 -rw-r--r--	1 aavo	teachers	2 Feb 23 13:21 cjunk
187135 -rw-r--r--	1 aavo	teachers	2 Feb 23 13:16 junk

\$ mv - muudab ainult nime

Shell - interpretaator

()), tee, sleep

\$ käsk [võtmed] [argumendid]

\$ date; who

Sun Feb 23 14:40:31 EET 1997

aavo pts/0 Feb 23 11:26

\$ date;who | wc prioriteet

Sun Feb 23 14:46:02 EET 1997

1 6 56

\$ (date;who) | wc

2 12 85

\$ (date;who) | tee salv | wc

2 12 85

\$ sleep 8

Shell - muutujad

\$ set vaatamiseks

HOME, PATH, PROMPT, USER, UID,

HOME - Sinu koduK nimi

\$ echo \$HOME \$muutuja - muutuja väärtus

/export/home/user6/aavo

PATH - interpretaatori muutuja, mis määrab ära K-de järjestuse,
kust otsitakse käsku

\$ echo \$PATH

/usr/bin:/usr/ucb:/usr/local/bin:./usr/bin:.

K-de nimed on eraldatud ':'-tega

mingi K-lisamiseks 2 võtet:

1) kirjuta juurde (vahele)

PATH=/usr/bin:/usr/ucb:/usr/local/bin:./usr/bin:./usr/games

2) lisa

PATH=\$PATH:./usr/games

Programmeerimine shell'is

1) uue käsu tegemine olemasolevatest

```
$ who | wc -l
```

4

teeme F, milles on 'who | wc -l'

```
$ echo 'who | wc -l'>nu
```

mistahes tekstiredaktoriga

```
$ cat nu
```

```
who | wc -l
```

```
$ echo $SHELL
```

```
/bin/tcsh
```

```
$ tcsh < nu
```

4

```
$ tcsh nu
```

4

```
$ chmod +x nu
```

```
$ nu
```

3

nu'd täidetakse, kui ta on jooksvas K-s lisa PATH-i

2) Käskude argumendid ja parameetrid

olgu vaja P-i cx, mis muudab F-i täidetavaks (x), s.t.

```
$ cx nu
```

teeb

```
$ chmod +x nu
```

selleks vaja F-i, milles on

```
chmod +x fnimi
```

kui interpretaator täidab käsuF-i, siis

```
$i asendatakse i.-da argumendiga (i=1..9)
```

järeldus:

```
chmod +x $1
```

```
$ echo 'chmod +x $1' > cx
```

teen F cx

```
$ tcsh cx cx
```

muudan ta täidetavaks

```
$ echo echo Tere, tere! > hello
```

teen F hello

```
$ hello
```

proovin

```
hello: Permission denied.
```

pole täidetav